

Nieuwsbrief # 3-2025

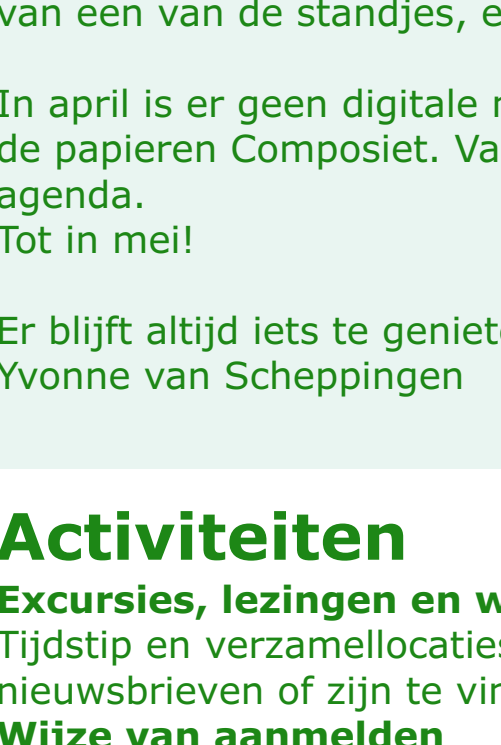

- [Inleiding](#)
- [Activiteiten](#)
- [Doen in maart en april](#)
- [Quizvraag 2](#)
- [Verslag midwintertelling 2025](#)
- [Een nieuw natuurfotografie- en vogelbelevingscentrum op de Brouwersdam](#)
- [Antwoord quizvraag 2](#)

Inleiding

Heb je het voorjaar al geroken? Met het lengen der dagen, het opwarmen van de bodem en de eerste bloeiers ontstaat er een typische voorjaarsgeur. Vooral door de hogere temperatuur kunnen we bijvoorbeeld 'geosmin' herkennen, de daardse geur die in de grond zit. In de winter is de grond te koud en ruik je het niet. Daarom is de winter zo geurloos. Geosmin is ook de geur die vrijkomt na een zomerse regenbui. Als het daarna droog wordt en warmer, verspreidt die geur zich. De voorjaarsgeur is de combinatie van geosmin met de geur van voorjaarsbloeiërs zoals longkruid, sneeuwklokjes, hazelaar en wilg.

1 Maart is het meteorologische voorjaar begonnen. De eerste week van maart neemt meteen een voorproefje met prachtig voorjaarsweer. Op zonnige dagen zoemen de eerste hommekoninkinnen en diverse zweefvliegen alweer rond. Als de temperatuur dan weer wat zakt, kunnen de hommels het moeilijk krijgen. Ze hebben namelijk veel energie nodig om te kunnen vliegen. Hommekoninkinnen vliegen al bij een buitentemperatuur van 2 graden Celsius, de werksters bij 6 graden. Bij 6 graden kost het ze wel een kwartier om de vleugels op te warmen; bij 13 graden 5 minuten. Vind je een verzwaakte hommelm, neem haar dan voorzichtig op met een papertje of lepel en breng haar weer op krachten met wat suikerwater (los een half theelepeltje suiker op in lauwwater op een eetlepel), géén honing. Voor meer informatie [KLIK HIER](#).

Er kan nog iets voor de hommels gedaan worden, nl. dode hommels verzamelen. De Bijenstichting en Pesticides Action Network Nederland zoeken burgeronderzoekers die t/m 30 juni 2025 dode hommels verzamelen. Die hommels worden in het lab onderzocht op de aanwezigheid van pesticiden. Voor meer info en opgave [KLIK HIER](#).

Er zijn de komende 2 maanden zoveel veldbiologische activiteiten te doen (voor ieder wat wils), dat ik er in deze nieuwsbrief een apart bericht aan wijd, na de agenda.

Activiteiten

Excursies, lezingen en werkgroepen van de afdeling Walcheren

Tijdstip en verzamellocaties, indien nu nog niet bekend, komen in de volgende nieuwsbrieven of zijn te vinden op de [website](#).

Wijze van aanmelden

Graag [altijd](#) aanmelden voor de activiteiten via: knnv.walcheren@gmail.com

Ledenvergadering op donderdag 27 maart

Jaarvergadering, met na een korte pauze, een lezing door Naomi Oosting (onze webmaster en werkzaam bij Stichting Landschapsbeheer Zeeland) over **akkervogels in Zeeland en het akkervogelproject langs de Zuidkust van Schouwen in het bijzonder**.

Inloop vanaf 19.15u, **start 19.30u**.

We sluiten de avond om uiterlijk 21.45 uur af.

Agenda en programma worden digitaal toegestuurd.

Locatie: Wijkcentrum Palet, Johan van Reigersbergstraat 2, 4336 XA, Middelburg.

Vroege vogelexcursie Oranjezon

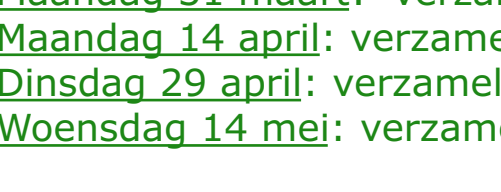
Zaterdag 12 april

Vertrek om **6:30 uur**, pompstation Oostkapelle.

Parkeren op **P** Oranjezon, Vrouwenpolder, tegen over Uitspanning Oranjezon. Na 9u betaald parkeren!

Het is half april, dus we hopen op beflijsters.

Nachtegaal, Boomleeuwerik, Grasmus, Fitis en Zwartkop zijn er zeker.

BEFLIJSTER

Plaatje van Vogelbescherming Nederland

Biodiversiteitsbioblit

Zaterdag 24 mei, de hele dag.

Onze afdeling (KNNV Walcheren) gaat op zoek naar '1000 soorten' in Fort Rammekens en omgeving. Er worden van vrijdag- t/m zaterdagavond diverse excursies (o.a. vogels, (vleer)muizen, (nacht)vinders, planten, mossen, wieren) om de biodiversiteit in het zonnetje te zetten. Niet alleen voor leden maar voor iedereen. We willen laten zien wat er zoal voor moois voorkomt op ons eiland Walcheren. Hopelijk levert het ook meer naamsbekendheid op voor onze vereniging én nieuwe leden. Het is natuurlijk ook gewoon leuk om zoveel mogelijk soorten te vinden, te benoemen en op de landelijke data-banken door te geven.

Zet het alvast in je agenda.

WERKGROEPEN

Maandagmiddag wandeling KNNV Walcheren van 14 – 16 uur.

Contactpersoon: Hilary Jellema-Brazier: 0118-750566

Maandag 7 april: Veere, wandeling buiten de Veste.

P bij de parkeerplaats Bastionstraat vlakbij de kade.

Maandag 12 mei: (Een week later wegens 5 mei) Centrum Middelburg:

Natuur in de stad; middeleeuwse steegjes en stadsmuren en het Molenwater.

P bij de Schouwburg.

Strandwerkgroep (steeds Neeltje Jans, eind van de Faelweg op het Noordzeestrand)

Contact: Elly Jacobusse: 06-29835816, ellyjacobusse@mail.com of Marijke

Wesseling: 06- 49816260, m.g.wesseling@zeelandnet.nl.

Maandag 17 maart: verzamelen om 9.15 uur.

Maandag 31 maart: verzamelen om 9.30 uur.

Maandag 14 april: verzamelen om 9.15 uur.

Dinsdag 29 april: verzamelen om 9.00 uur.

Woensdag 14 mei: verzamelen om 9.30 uur.

Plantenwerkgroep (PWG)

De PWG gaat op dinsdag 1 april weer starten. De eerste 3 excursies zijn 's middags en tweewekelijks. Vanaf 29 april wordt er weer wekelijks op dinsdag geïnventariseerd waarbij 3x per maand 's avonds en eenmaal 's middags zodat er zoveel mogelijk geïnteresseerden mee kunnen.

De middagexcursies (**M**) zijn van 14–16 uur. De avondexcursies (**A**) zijn van 19–21 uur.

N.B. het kan zijn dat er nog wijzigingen in het excursieprogramma voorkomen. Meld je dus altijd aan bij josjong72@gmail.com

Dinsdag 1 april: Middelburg, Ramsburg (**M**)

Dinsdag 15 april: Camping adventieven, locatie wordt nog bekend gemaakt (**M**)

Dinsdag 29 april: Fietsexcursie voor Muizenstaart. St Laurens weihoek e.o. (**M**)

Dinsdag 6 mei: Vlissingen, Nollebos (**A**)

Overige excursies en bijeenkomsten

KNNV Bevelanden, iedere 1^e zaterdag van de maand, excursie op verschillende locaties.

Info via mail van [Joh.eckhardt](mailto:Joh.eckhardt@knnv.nl) of op dag van excursie 06-23643846 (opgave is niet nodig).

Tijd: 10:00-12:00 uur.

Zaterdag 5 april 2025. Locatie nog niet bekend.

IVN-Walcheren

Basiscursus Natuurfotografie.

Berry van der Haar en Arjen Hartog begeleiden de deelnemers om op een andere manier naar de natuur te kijken. De cursus sluit heel goed aan voor mensen die willen deelnemen aan de werkgroep Natuurfotografie binnen IVN Walcheren. De cursus bestaat uit 3 theorieavonden (**donderdagavonden vanaf 27 maart: 19.30 u – 22.00 u**) en 3 praktijkmorgens (**zaterdagavonden vanaf 29 maart: 09.00 u – 12.00 u**). Voor deze Basiscursus Natuurfotografie kunnen zich maximaal 10 deelnemers inschrijven. Het inschrijfgeld is €70 voor leden van IVN Walcheren en €90 voor niet-leden.

Voor meer informatie: [KLIK HIER](#).

FLORON

Het jaarlijkse online **Winterprogramma Skip je Winterdip** is er weer.

Om de lange winteravonden door te komen, worden er t/m april leuke, gratis digitale lezingen of quizzen gehouden. De activiteiten starten **telkens om 19:30 uur** en duren ongeveer een uur.

De lezingen zijn op de Floron-site terug te zien.

Woensdag 19 maart 2025:

Lezing **Future Dikes: Bloemrijke dijken voor biodiversiteit én waterveiligheid**.

In de komende 30 jaar moet er 1500 kilometer aan Nederlandse dijken versterkt worden om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnormen. Hans de Kroon (Radboud Universiteit) gaat in deze lezing in op de eerste resultaten van het onderzoek Future Dikes, waarin onderzocht is hoe bloemrijke dijken kunnen bijdragen aan het behoud van de biodiversiteit in het rivierlandschap.

Woensdag 9 april 2025: Lezing **Plantengallen**.

De meeste plantenliefhebbers zullen ze wel eens zijn tegengekomen: plantengallen! Matthijs Courbois (Flora en Fauna expert) neemt je in deze lezing mee in de wereld van abnormale, en soms spectaculaire, vergroeiingen die planten maken als reactie op het binnendringen van een ander organisme.

Meer informatie en aanmelden is te vinden bij het **FLORON-winterprogramma**.

Doen in maart en april

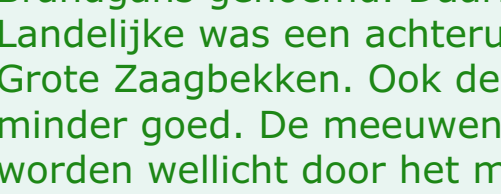

Voorjaarsuilen stropen

Nu er nog weinig bloeiende planten zijn, kun je nachtvinders lokken door te smeren of te stropen. Door een heerlijk zoet en vaak alcoholisch mengsel op bomen te smeren, lok je de vlinders. Vooral uilen want die zijn verzet op smeer. De belangrijkste ingrediënten zijn (appel)stroop, suiker en appelmoes of gepraakte, overrijpe bananen en eventueel een scheutje alcohol.

Dit mengsel moet een paar dagen gisten en kan dan gebruikt worden om de nachtuilen te lokken.

Voor meer informatie, inclusief een kaart met de winter- en voorjaarsuilen, en recept, [KLIK HIER](#).

Schelpenteldag

22 Maart is het weer Schelpenteldag, waarmee een beter beeld van de voorkomen van schelpen op het strand en in de zee wordt verkregen. Ook Frankrijk en België doen mee. In totaal gaat het om meer dan 400 km Noordzeekust! Op Walcheren kun je meedoen bij de Strandpost Oostkapelle, Strandopgang Duinweg

(naast paviljoen de Piraat).

Voor meer informatie: [KLIK HIER](#).

Beleef de lente

Zondagmorgen 2 maart zijn de camera's van Beleef de lente weer aangegaan. Tot 1 juli kan er met webcams gekeken worden naar verschillende vogels in hun nest. De eerste 6 webcams van oa. de steenuil, zeearend en slechtvalk staan aan.

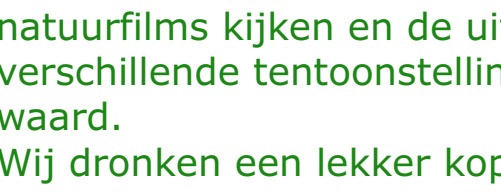
Behalve de livebeelden zien, kun je ook met andere kijkers stellen aan deskundigen. Voor meer informatie [KLIK HIER](#).

Zoogdierdag

Heb je meer iets met zoogdieren dan is er **29 maart** de jaarlijkse **Zoogdierdag**. Dé dag voor alle liefhebbers van wilde zoogdieren. Geniet van een divers programma vol boeiende lezingen, praktische workshops en leerzame excursies. Locatie: Burgers' Zoo te Arnhem. Voor meer informatie [KLIK HIER](#).

2025 is tevens het **jaar van de woelmuis**. Er leven maar liefst 5 soorten woelmuis in Nederland waaronder heel algemene soorten zoals de veldmuis, rosse woelmuis en aardmuis maar ook zeldzamere soorten zoals de ondergrondse woelmuis en de noordse woelmuis. Voor meer informatie [KLIK HIER](#).

Nationale bijentelling

Van **10 – 14 april** kun je weer meedoen met de Nationale bijentelling. De Nationale Bijentelling is een gezamenlijk project van Naturalis, IVN Natuureducatie en LandschappenNL.

Tel een half uur lang de bijen in jouw tuin, op jouw balkon of op een andere groene plek in de buurt. Met de telresultaten zien onderzoekers waar verschillende soorten voorkomen. En of ze in aantal toe- of afnemen. Voor meer informatie [KLIK HIER](#).

Quizvraag 2

(antwoord aan eind nieuwsbrief)

Welke spinachtige is niet giftig?

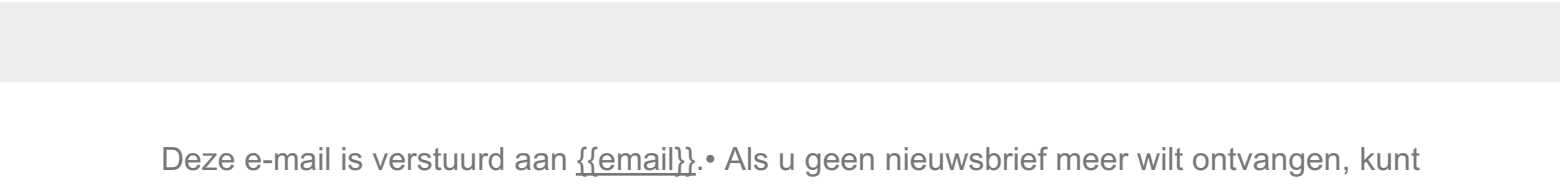
- A. Grijs huisspin
- B. Gewone hooiwagen
- C. Grote trilspeen
- D. Zebraspringspin

Verslag midwintertelling 2025

Tekst en foto: Dini Helmers

Eén keer in het jaar gaan vogeltellers in verschillende landen van Europa, Azië tot Afrika op stap om volgens een vast protocol en op een vaste dag – halverwege januari - watervogels te tellen. Dit gebeurt al sinds 1967 en wordt internationaal gecoördineerd door 'Wetlands International'. Doel is om door de tellingen inzicht te krijgen in populatietrends en seizoensvoorkomen van watervogels. De tellingen worden in Nederland gecoördineerd door Sovon – het kenniscentrum voor vogelonderzoek – en uitgevoerd door zo'n tweeduizend tellers; vrijwilligers, maar ook professionals. Die laatste doen het telwerk op de waddenzee. Voor veel vrijwilligers valt deze specifieke telling samen met hun 'normale' watervogeltelling. Zij gaan van september tot en met april elke maand op pad om de watervogels te tellen in hun 'eigen' gebied. Voor hen is het dus geen aparte telling.

Deze winter moesten we op 18 januari op stap. Met de telling begin je pas na 10.00 uur omdat dan alle watervogels – met name de ganzen – van hun slaapgebieden terug zijn in hun foerageergebied. Het was een slechte dag want het mistte erg. Toch ging ik met een vogelmaatje op stap en de oogst was niet slecht. We hebben in het natuurgebied Oude Veerseweg Noord maar liefst 3342 vogels geteld in ongeveer drie uur. Vooral de Brandganzen waren in groten getale aanwezig. Het waren er zo veel dat we een schatting deden en uitkwamen op 2600 exemplaren. Week dat nu af van het landelijk beeld?

Eind januari publiceerde Sovon al de eerste Nederlandse resultaten. De voorlopige stand staat op 4,3 miljoen vogels. Dat is minder dan vorig jaar. Toen waren het er 5,8 miljoen. Dat was echter een buitengewoon goed jaar. Het aantal in 2025 valt goed in de lijn van de verwachtingen op grond van meerjarige tellingen. De Kolgans was met 677.000 exemplaren ook dit jaar weer koploper. Als tweede wordt de Brandganzen genoemd. Daarmee loopt mijn telgebied dus in de pas.

Landelijke was een achteruitgang te zien bij Tafelenden, Kuifeenden, Brilduikers en Grote Zaaigebekken. Ook de Kanoeten, Rosse Grutto's en Kemphanen deden het minder goed. De meeuwen lijken ook in aantal achteruit te gaan, maar die cijfers worden wellicht door het mistige weer negatief beïnvloed.

Er zijn gelukkig ook positieve verhalen: Dodaars en Geoorde Fuut doen het goed. Voor de Dodaars merk ik dat zelf ook, want ik tel er steeds meer, als ik voor LifeAtlas tel. De Zilverplevier, Bontbekplevier en Witgatjes doen dapper mee in de positieve trend.

En er zijn natuurlijk bijzonderheden te noemen. Uitzonderlijk was de Pacificse Parelduiker hier in Zeeland, waar waarschijnlijk blijvende nieuwkomer kunnen wij de Koereiger verwelkomen.

NB. LifeAtlas is een telling van Sovon, die elke dag uitgevoerd kan worden. Mogelijk vertel ik in een volgende nieuwsbrief daar eens iets over.

Een nieuw natuurfotografie- en vogelbelevingscentrum op de Brouwersdam

Tekst: Dini Helmers, Foto's: Yvonne van Scheppingen

Donderdag 23 januari jl. brachten Yvonne van Scheppingen en ik (Dini Helmers) een bezoek aan het nieuwe vogelcentrum op de Brouwersdam: PiXlife Nature Xperience. We hebben onze ogen uitgekeken in dat gebouw. Er is een prachtige winkel met veel mooie boeken over vogels, maar ook over planten, bloemen en andere dieren. Alleebei vielen we voor de leuke en boeiende boeken voor kinderen. We zouden er zelf ook nog van kunnen smullen. Je kunt er ook andere leuke andere cadeaus kopen en buitenkleding. Tevens is er een grote afdeling optiek. En voor wie een kaartje wil sturen: keuze te over.

Pixlife is een initiatief van Daan Schoonhoven, die met dit nieuwe centrum – geopend in 2024 – zijn liefde voor de natuur wil overbrengen op zoveel mogelijk mensen. Er worden excursies en workshops georganiseerd. Je kunt er naar natuurfilms kijken en de uitkijktoren beklimmen. Tevens zijn er in het gebouw verschillende tentoonstellingen te bezoeken. Een kijkje op [hun site](#) is de moeite waard.

Wij dronken een lekker kopje koffie en togen naar buiten waar we langs het strand konden genieten van de vele watervogels die in de wintermaanden onze Delta aandoen. Het is natuurlijk smullen als je door je verrekijker wel zestig Eiders, grote zaagbekken en een geoorde fuut ziet dobberen. Maar ook dichterbij, de Scholeksters, Steenlopers en Drieteenstrandlopers tussen de stenen ziet scharen op zoek naar voedsel. Voor onze ogen zagen we dat de Scholeksters de mosselen openen en de grote stukken naar binnen werken en dat vervolgens de veel kleinere Drieteentjes en ook de Steenlopers zich te goed doen aan de restjes in de schelp. Ook kwamen er 13 rotganzen even buchten.

